
From: Елица Василева <
Sent: 21 декември 2020 г. 10:40
To: r.galabova@sofia.bg
Subject: Относно: Проект (предварителен вариант) на „Комплексна програма за подобряване качеството на атмосферния въздух на територията на Столична община за периода 2021-2026 г.“

Конкретната ми препоръка е приоритетите на програмата да бъдат най-ефективните мерки за ключовите източници на замърсяване и това да бъде отразено и в предвидения бюджет.

По отношение на вида мерки, предлагам следните:

- За въвеждането на алтернативни източници на отопление, съм на мнение, че съвременните технологии и тенденции изискват да се съчетае енергийна ефективност с използване на енергия от възобновяеми източници (най-вече слънчева енергия), произведена на място, за собствени нужди на жилищни, служебни и обществени сгради, и това да подпомага приоритетната Кмет на Столичната община г-жа Йорданка Фандъкова Заместник-кмет на Столичната община г-жа Десислава Билева Членовете на Столичния общински съвет

Уважаема госпожо Кмет,

Уважаема госпожо Заместник-кмет,

Уважаеми дами и господа Общински съветници,

Обръщам се към Вас, защото ме е грижа. Грижа ме е за въздуха, който дишам. Грижа ме е и за моето здраве, и за здравето на всички други хора, които живеят в София. София е един от градовете с най-мръсен въздух в Европейския съюз. През този и изминалия месец дневната норма за фини прахови частици отново беше нарушена многократно.

Затова и този месец, вместо да Ви изпратя коледни пожелания, вземам участие в консултацията по програмата за качество на въздуха на София, с надеждата, че моят глас ще бъде чут.

Настоявам програмата на Столичната община да предложи пакет от мерки, с изпълнението на които да постигнем законовите норми за качество на въздуха най-късно през 2024 г., а не както е заложено сега – чак през 2026 г. Това може да се случи, като се наблегне на няколко качествени мерки с ясен и измерим ефект, а не на стотици мерки и призови с неясни резултати.

В настоящия вариант на програмата се търси основно намаление на емисиите на ФПЧ от мерки за решаване на проблемите с битовото отопление на твърди горива, докато мерките за транспорт ще осигурят едва 5-6% намаление на емисиите. Същевременно лъвският пай от бюджета (около 80%) е предназначен за метро и други инфраструктурни проекти в транспорта, които ще се реализират и без програма за въздуха. та подмяна на печки за хиляди домакинства.

- Тези мерки могат да бъдат съчетани и с реализиране на общностни проекти с участието на общината за производство на енергия от слънцето, насочена към подпомагане на най-уязвимите членове на обществото, с цел дълготрайното им освобождаване от бремето на енергийната бедност.

- За да не разчита изцяло на публично финансиране, за изпълнението на тези препоръки, общината би могла да стартира настърчаване на енергийни общности – обединения, включващи гражданско кооперативи, индустриални предприятия и/или общини, които да бъдат катализатор на инвестиции и инновации в областта на нисковъглеродните и същевременно несъздаващи допълнителни емисии във въздуха технологии.

- Що се отнася до централното отопление в града, е време общината да погледне отвъд проекта за инсинератор и да заложи на проучвания и реализиране на проекти за отопление в града от възобновяеми източници на енергия, без изгаряне на отпадъци, изкопаем газ или биомаса.

- Други възможни стимули за частни инвестиции в модерни технологии за енергийна ефективност и производство на собствена енергия от възобновяеми източници, като слънцето, биха могли да бъдат местни

данъчни облекчения за жилищната собственост, в зависимост от това колко енергийно неутрално е едно жилище, както и създаване на фонд за финансиране на ВЕИ проекти към Столичната община и изработване на програма за общински субсидии за енергийни граждани, като надграждане на кампанията за подмяна на стари отоплителни уреди.

- Приоритетните мерки в транспорта да са насочени към разширяване на наземния обществен транспорт , велотранспорт, придвижване пеша и регулиране на трафика и паркирането, за сметка на големите инфраструктурни проекти, обслужващи автотранспорта.
- Цялата енергия за обществения транспорт (метро, трамваи, тролейбуси, електробуси) да идва от възстановяви източници. Подобно развитие да се планира и за целия общински автопарк, включително, но не само служебни автомобили и други.
- Въвеждане (а не само обмисляне) на зони с ниски емисии за транспорта и за „контрол на дима“ от горенето на дърва, въглища и отпадъци, за да се подпомогне контрола и прехода към по-чисто отопление и по-малко автомобили в града.
- Прилагане на значително по-често и по-ефективно миене на улици, ефективен контрол върху строителството, горенето на отпадъци и паркирането в зелени площи, тяхното опазване и увеличаване.
- Достъп в отворена форма до общинските данни за околната среда – емисии във въздуха, енергийно потребление, загуби и източници, води, транспорт, въглеродни емисии, за повече прозрачност и възможност за упражняване на граждански контрол по изпълнението на мерките от програмата за въздуха и други стратегически документи.

С уважение и надежда, че и Вас Ви е грижа за здравето на хората,

Елица Василева